

Valeriana supina

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Valeriana* zou afgeleid zijn van het Latijnse woord *valere*, wat 'gezonder zijn' of 'krachtig zijn' betekent, een verwijzing naar het medicinale gebruik van soorten binnen dit geslacht, zoals de veel bekendere *Valeriana officinalis* (Echte valeriaan). De soortaanduiding *supina* is afkomstig van het Latijnse woord *supinus*, wat 'neerliggend' of 'liggend' betekent, en verwijst naar de kruipende of zeer lage groeiwijze van deze specifieke soort dwergvaleriaan.

Taxonomie

Lange tijd werd het geslacht *Valeriana* ondergebracht in een afzonderlijke familie, de Valerianaceae (Valeriaanfamilie). Recent fylogenetisch onderzoek heeft echter geleid tot de opname van dit geslacht in de Caprifoliaceae (Kamperfoelifamilie).

- Rijk: Plantae
- Orde: Dipsacales
- Familie: Caprifoliaceae (Kamperfoelifamilie)
- Geslacht: *Valeriana*
- Soort: *V. supina*

Synoniemen

Gezien het feit dat *Valeriana supina* een goed gedefinieerde, maar zeldzame, alpencausus is, zijn er weinig veelgebruikte synoniemen bekend. Sommige bronnen noemen de soort eenvoudig 'dwergvaleriaan' als Nederlandse naam, om haar te onderscheiden van de hogere soorten. Botanische synoniemen voor de soort zijn zeldzaam.

Variëteiten en cultivars

Valeriana supina is een wilde alpiene soort, en om die reden zijn er, in tegenstelling tot veel populaire tuinplanten, geen benoemde cultivars (*cultivated varieties*) van deze dwergvaleriaan bekend in de commerciële tuinbouw. Ze wordt uitsluitend in haar pure soortvorm aangeboden aan liefhebbers van alpiene en rotsplanten.

Familie

De plant behoort tot de Caprifoliaceae (Kamperfoelifamilie). Dit is een grote familie van bloeiende planten waartoe ook geslachten als *Lonicera* (Kamperfoelie) en *Symphoricarpos* (Sneeuwbes) behoren. Vroeger werd zij in de Valerianaceae geplaatst.

Hoogte

Zoals de naam 'dwergvaleriaan' al impliceert, is *Valeriana supina* een zeer lage soort. De planten vormen een dichte pol van bladeren en de bloemstelen worden slechts enkele centimeters hoog, meestal niet hoger dan 5 tot 10 centimeter. De plant heeft een kruipende of neerliggende groeiwijze.

Bloemkleur

De bloemen van *Valeriana supina* zijn kenmerkend zachtroze of lila-roze. Ze verschijnen in kleine, compacte tuilen boven het loof. De bloemen zijn klein en buisvormig.

Bladkleur

Het blad van deze soort is doorgaans frisgroen. De bladeren zijn geveerd of gedeeld, en vormen een dichte, lage rozet. Dit bladerdek is het hele jaar door groen en draagt bij aan de waarde als bodembedekker in rotsachtige gebieden.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Valeriana supina* valt doorgaans in de zomermaanden. Afhankelijk van de standplaats en hoogte in de bergen, bloeit ze van juni tot augustus.

Standplaats

Als alpineplant heeft *Valeriana supina* een voorkeur voor een zonnige standplaats. Ze vereist een zeer goed doorlatende, steenachtige of grindachtige grond, zoals in een rotstuin. In tegenstelling tot de Echte valeriaan (*V. officinalis*), die van vochtige grond houdt, is deze dwergvaleriaan gevoelig voor 'natte voeten', vooral in de winter.

Herkomst

Valeriana supina is inheems in de alpiene regio's van Midden-Europa, met name in de Oost-Alpen. Ze groeit op kalkhoudende rotsen en in bergweiden op grote hoogte.

Soort gewas

Het is een meerjarige, kruidachtige vaste plant. Door haar geringe hoogte en kruipende groeiwijze wordt ze beschouwd als een rotsplant of alpenplant, geschikt voor rotstuinen of troggen.

Vermeerderingswijze

De vermeerdering van *Valeriana supina* gebeurt meestal door zaaien in het voorjaar, of door scheuren van de pollen. Als polvormende plant met een kruipende wortelstok kan ze voorzichtig worden gedeeld om nieuwe planten te verkrijgen.

Klimaatzone

Als bergplant is *Valeriana supina* uitstekend winterhard, gewend aan strenge vorst en sneeuwbedekking. Ze is geschikt voor de meeste gematigde klimaatzones (vergelijkbaar met USDA-zones 4 tot 8), mits de drainage in de winter gewaarborgd is.

Insecten

Net als andere *Valeriana*-soorten produceren de bloemen van *V. supina* nectar en stuifmeel. Hoewel haar lage groei haar minder opvallend maakt, trekt ze verschillende bestuivende insecten aan, waaronder bijen en vliegen.

Bronvermelding

<https://www.tuinadvies.be/plantengids/6449/valeriana-supina>

<https://www.tuinadvies.be/plantengids/1118/valeriana-officinalis/cultivars>

<https://www.schetsservice.nl/planten/gewone-valeriaan-valeriana-officinalis/>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Valeriana</i> (gezond/krachtig); <i>supina</i> (neerliggend/liggend)
Taxonomie	<i>Rijk: Plantae, Familie: Caprifoliaceae, Geslacht: Valeriana, Soort: V. supina</i>
Synoniemen	Dwergvaleriaan (Nederlandse naam)
Variëteiten en cultivars	Geen cultivars bekend; uitsluitend wilde soortvorm
Familie	Caprifoliaceae (Kamperfoeliefamilie)
Hoogte	5 tot 10 centimeter (zeer laag)
Bloemkleur	Zachtroze of lila-roze
Bladkleur	Frisgroen, geveerd of gedeeld
Bloeiperiode	Juni- augustus (zomermaanden)
Standplaats	Volle zon; zeer goed doorlatende, rotsachtige grond
Herkomst	Alpen van Midden-Europa (Oost-Alpen)
Soort gewas	Meerjarige, kruidachtige vaste plant, rotsplant
Vermeerderingswijze	Zaaien en delen/scheuren van de pol
Klimaatzone	Zeer goed winterhard (alpine herkomst)
Insecten	Trekt bestuivende insecten aan (bijen, vliegen)